

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred all v Mariboru s poštnim na dom za celo leto 25 din, pol leta 12.50 din., četrt leta 6.50 din. Izven Jugoslavije 46 din. Naročnina se pošlje na upravnitvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroska cesta 3. List se dopošilja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon interurban št. 115.

Posamezna številka stane 1 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroska cesta št. 3. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročila, inserate in reklamacije.

Gene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezapriete reklamacije so poštnine proste.

Čekovni račun poštnega urada Ljubljana št. 10.603. Telefon interurban št. 115.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

29 številka

MARIBOR, dne 5. julija 1923.

57. letnik.

Kako se je izvršil napad na Pašiča.

Beograd, 27. junija.

Ko smo danes opoldne ob 1. uri šli poslanci iz parlamenta, smo bili neposredno pričé atentata na Pašiča. Šel sem v družbi narodnih poslancev Bedjaniča, Kugovnika in Vrečka mimo ministrstva gradjevin. Bili smo kakih 10—15 korakov od vhoda v dvorišče (vrt) narodne skupščine, ko slišimo za svojimi hrbti pasti več strelav. Prvi hip smo bili mnenja, da je kdo izpalil strele iz samokresa za pse (Hundeschrecker), ali pa je kakemu kolesarju ali avtomobilu počilo kolo. Ko se obrnemo in skočimo iz obcestnega drevoreda na ulico Miloša Velikega, vidimo, da je nek moški izpred hiše finančnega ministrstva, torej z leve strani, streljal na nek osebni avtomobil (omnibus). Nastalo je veliko vrvenje in tekanje ljudi od vseh strani. Avto, ki je baš na izhodu iz parlamenta zaokrenil po ulici Miloša Velikega po strmini proti Teraziji, je takoj, ko je padel prvi strel, zaokrenil v naglem ovinku iz sredine ceste na desno proti voglu zgradbe ministrstva gradjevine. Sedaj smo še le videli, da v avtomobilu, ki je bil napaden, sedi sam ministrski predsednik Nikola Pašič. Avto je bil mahoma obkrožen od velike množice policajev in ljudi. Pritekel je glavni tajnik radikalne stranke dr. Janjič in je skupno z drugimi odprl avtomobil, Pašič je sedel v omnibusu, naslonjen s hrbtom ob zadnjo steno. Strelji, koje je izpalil napadalec iz neposredne bližine na Pašičev avto, niso zadeli ne Pašiča, ne šoferja in ne žandarja, ki je sedel na vozu. Obe šipi na avtomobilu sta bili preluknjani. Deli razbite šipe so lahko ranili Pašiča na licu a na levi roki je en projektil lahko ranil Pašiča.

Ko je napadalec izpalil strele (meni se je zdelo, da jih je padlo sedem, a druga poročila trdijo, da je napadalec izprožil samo 4 naboje), je zbežal, kar so ga noge nesle po Bosanski ulici v smeri proti savskemu pristanišču. S tovarišem Bedjaničem sva videla točno, kako je nek moški, držeč revolver v roki tekel od kraja napada navzdol proti Savi. Nastal je silen krik, vpitje, vrvenje, kakor na razdraženem mravljišču. Za napadalcem so tekli najprvo neki mladi moški, nato pa cela tropa policajev in žandarjev. Iz vseh ulic so drli ljudje skupaj, kričali, povpraševali ali Pašič mrtev, ali ranjen, ali je napadalec prijet, kdo je.

Med tem, ko so ljudje drveli za atentatorjem, si je Pašič v avtomobilu obrisal z ruto obraz, ki je bil malo krvav od praske; drugi so ga pretipali, ali ima kako rano. Avto je bil mahoma obkoljen od kordona zborničnih žandarjev, poslancev in drugih pasantov. Nekateri so kričali: «Živijo Pašič!» Drugi so vpili: «Smrt atentatorju!» Značilno za Pašičevo naravo je dejstvo, da mož ni

bil posebno razburjen. Ko so ga okoli stoječi pozdravljali in mu čestitali, da je ostal pri življenju, je stari Nikola smehljajočega obraza odzdravljal s svojim klobukom. Bil sem tik avtomobila, ko se je Pašič odpeljal in sem natanko videl ves prizor po napadu. Na šipah se vidijo luknje od strelav, a spodnji vogel šipe je popolnoma zdrobljen. Atentator je slabo meril. Streljal je naravnost v okno in tako so vsi strelji zadeli levo okno in sfrčali pri desnem na prosto, kjer so zadeli in lahko poškodovali eno žensko in enega moškega. Pašič se je baše v momentu, ko je padel prvi strel, naglo sklonil. Tudi meni se zdi, da je po prvem strelu bil mal presledek in je torej verjetno, da si je Pašič rešil življenje samo s svojo mirnostjo. Pašičev šofer pripoveduje, da je takoj, ko je padel prvi strel, zabremzal avto in porinil avto nazaj ter ga preokrenil na desno. Pašič se je med klici «Živijo Pašič!», točno ob 1.10 opoldne odpeljal na svoj dom.

Napadalec so na begu ujeli nekoliko nižje od spodnjega poslopja finančnega ministrstva v Bosanski ulici. Ljudska množica ga je tepla s pestmi in palicami. Žandarja, ki ga je hotel prijeti, je udaril po obrazu z revolverjem, da je bil orožnik takoj ves v krvi. Ljudje so atentatorja vrgli na tla in ga strahovito bili in pretipali. Nekateri so ga suvali s petami, drugi s palicami, tako da je bil ves v krvi. Z veliko težavo se je posrečilo policiji in detektivom, da so atentatorja oteli pred množico. Bil je tako zbit, da ni mogel hoditi. Žandarji so ga prijeli in nesli v dvorišče narodne skupščine. Med potjo je množica več sto ljudi vpila: «Smrt atentatorju! Pobijmo ga! Izročite nam ga, da ga ubijemo!» Komaj in komaj so žandarji zadržali naval ljudstva. Na dvorišču parlamenta so napadalec zvezali in ga vrgli v stari skupščinski avtomobil. Vrata, ki vodijo v skupščino, je policija zaprla, da ljudje niso mogli udreti za napadalcem. Le s težavo sem se vrnil skozi vrata, da pobljže vidim, kako izgleda atentator. Ko sva s tovarišem Bedjaničem dospela na mesto, kjer so držali atentatorja, je bil avto že pripravljen, da ga odpelje na mestno policijo. Bedjanič skoči na stopnico avtomobila, a jaz pristopim tik ob avto. Na njem je bilo kakih šest žandarjev, ki so držali atentatorja k tlom. Napadalec je ležal v avtomobilu povprek, tako, da mu je bila glava ob desni strani avtomobila, a noge so mu štrlele čez levo steno v zrak. Kolikor sem mogel v naglici videti, je napadalec srednjevelik človek, shujšanega obraza, črnih las, elegantno oblečen. Nosil je fine rjave čevlje. Obleka mu je bila vsa okrvavljena, z nosa mu je tekla kri, v laseh je bila ena sama masa krvi, obraz ves stolčen. Ob 1.20 se je avto z atentatorjem in spremljevalci odpeljal na policijo. Mnogi, ki so stali ob vhodu v dvorišče skupščine in zunaj na ulici, so vpili: «Smrt atentatorju! Izročite nam ga!»

Na ulicah je nastalo takoj, ko se je zaznalo za atentat, veliko vrvenje. Razširile so se raznolike govornice, da

je Pašič mrtev itd. Ob 3. uri popoldne so že izšli listi v posebnih izdajah. Občinstvo se je trgalo za liste. Ostale podrobnosti o Pašičevem zdravstvenem stanju, podrobnosti o morilcu boste dobili iz drugih listov. Povdarjam samo to, da se po Beogradu resno govori, da je napadalec član Orjune. V hotelu «Petrograd» so se kmalu po napadu Orjunci, kakor pripovedujejo nekateri naši, ki so tam kosili, obnašali silno sumljivo. Štirje so pritekli v hotel in bili nekam izvanredno preplašeni.

Franjo Žebot.

Ali je naše gospodarstvo rentabilno.

Gospod Fr. Rudl, priznani eden najboljših naših strokovnjakov, je napisal v eni zadnjih številok «Gospodarja» članek, ki je za naše gospodarstvo velevažen. On uči kmeta računati, katera panoga gospodarstva se mu bolje izplača in to računanje je glavni pogoj uspešnega gospodarstva. Nastane pa danes vprašanje: ali je naše gospodarstvo sploh rentabilno? Ali res donaja kake čiste dohodke? Rentabilnost je tuja beseda, ki izvira od rente. Renta ali kapital je pa ne samo gotov denar ali hranilna knjižica, kapital je tudi zemljišče, poslopje itd. Noben rokodelc ne more začeti obrti, ako mu manjka orodje, noben kmet ne gospodarstva, ako mu manjka kmetija. Temeljna glavnica pri gospodarstvu je zemljišče in poslopja. Če je kmet to kupil, je moral plačati z gotovim denarjem. Recimo, da je kmet dal za to zemljišče 500.000 K. Ako bi on teh 500.000 K naložil danes v hranilnici, tako dobi on letnih 30.000 K obresti brez vsakega žulja. Pri gospodarstvu sicer tega nima pričakovati, razven, ako da zemljišče v najem, vendar bi morala tudi zemljiška glavnica donosati nekaj obresti. Računa se, da se mora zemljiška renta obrestovati po najmanj 2—3 odstot., to je, 15.000 K letnega čistega dobička. Ali jih dobi? Oglejmo si stvar malo natančneje.

Vzamimo, da obdeluje to zemljišče kmet s svojo ženo in dvema odraslima sinovoma. Vsi so dobri delavci. Od kmetije dobijo živež, stanovanje in iz prodaje kmetijskih pridelkov si kupijo tudi obleko. Tega pa v čisti dobiček ne smemo šteti, ker te življenjske potrebsčine bi dobili tudi, ako bi delali kje drugje za plačilo in ne imeli v zemljišču vtaknjene pol milijona glavnice. Koncem leta dandanes ostane posestniku navadno prazen žep, brez ozira na to, da svoje družine ne more niti dostojno več obleči in morajo ob delavnih hoditi okoli kot raztrgani cigani. Ali je to zemljišče rentabilno? Ni! In tako imamo dandanes vse polno kmetij, ki so vse prej kot rentabilne. V prejšnji dobi si je kmet, če ni pijančeval, lahko dal vsako leto nekaj na stran, to so v

Jezdec, čigar prihod je čul Cochrane, se je ustavil pri emirju in njegovem mlajšem tovarišu. Nekaj jima je živahno razlagal in kazal pri tem v puščavo, odpoder je prišel.

Poveljnika sta se na kratko pogovorila ter se skupno podala h gruči, ki je stala okrog ujetnikov. Barbara sta bila, divja sinova puščave, pa vkljub temu — koliko dostojanstvo, kolika samozavest je odsevala iz vsake njune kretnje, ko sta stopala v polumraku med palmami proti nesrečnim, ponizanim ujetnikom!

Pri gruči sta se ustavila. Ponosni, sivobračati stavec je dvignil roko in nagovoril svoje bojovnike v kratkih, pretrganih stavkih in njegovi ljudje so mu odgovarjali, besno in strastno, kakor čreda volkov so bili, ki hlepi po krvi. Oči so zasijale v plamenem ognju, lica so se spacičila v nebrzdanem sovraštvu, roke so mahale in krilile po zraku — kri so zahtevali ti fanatiki svoje vere, krvavo smrt, če bi se tudi morali z njo omadeževati svoje lastne roke —

«Ali so ujetniki sprejeli pravo vero?» je vprašal emir Abd Er-rahman in gledal nanje s krutimi očmi.

Molah je moral varovati svoj ugled, ni hotel priznati neuspeha.

«Pravkar so jo hoteli sprejeti, ko —»

«Torej pa še nekoliko počakajmo, o molah!»

Dal je povelje in derviši so planili v sedla. Ali Wad Ibrahim je odjezdil, skoraj polovico ljudi je vzel seboj. Drugi so ostali, sedeli so na kamelah s puškami v rokah.

«Kaj se je zgodilo?» je vprašal Belmont.

«Stvari se dobro razvijajo!» je vzkliznil polkovnik. «Zares — mislim da se bomo izmuznili. Egiptovski kamelariji so nam gotovo že trdo za petami!»

«Kako veste to?»

«Kaj druga bi jih tako vznemirjal!»

«O ljubi gospod polkovnik — ali res mislite, da se bomo rešili?» je zasopla Sadie.

Bridki udarci preživelih nesreč so ujetnikom tako zelo otopili živce, da so bili skoraj neobčutni, in ko jim je nenadoma zasijal žarek upanja, se jim je godilo kakor ljudem, ki so jim v mrazu otrpnili udje in ki pride-

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje).

Prisluškovali so —

Da, zares —. Sem iz puščave je prihajal glas. Ne razločen izpočetki in komaj slišen. Za hip je zamrl, pa kmalu spet udaril na njihova ušesa, — močen in razločen —

Polkovnik Cochrane je dovolj dolgo služil na meji puščave, da ga je razumel —

Čisto jasno je čul mehko, gluho topotanje dirjajoče kamele —

«Nekdo prihaja —!» je šepnil. «Poskusite, Fardet, za Božjo voljo, poskusite in jih zadržite še par minut!»

Fardet je stopil par korakov naprej in zamahnil z zdravro roko po zraku kakor človek, ki je pripravljen storiti zadnje, kar je v njegovi moči.

«Povejte,» je dejal dragomanu, «temu svetemu možu še tole, da sem vseskozi pripravljen sprejeti njegove nauke, in tudi moji prijatelji tule. — Le eno bi želel, da naj stori, nekaj, kar bi popolnoma pomirilo tudi zadnje morebitne dvome v naših dušah. — V naši dosedanji veri smo se učili o čudežih, videli smo jih, — da, sami smo delali čudeže. Celo jaz, ki sem le ponizen, nevreden kristjan, lahko storim nekatere čudeže. Ker pa je vaša vera nedvomno veliko boljša, popolnejša, močnejša, bode te, o tem ni dvoma, zmožni storiti veliko večje, mogočnejše čudeže nego mi. Zato vas prosim, dajte nam eno takih znamenj in rekli bomo z globoko prepričanostim srcem, da je vera Mohamedova najmočnejša, edina prava —»

Pri vsej svoji dostojnosti in resnobi je Arabec zelo radoveden. Zato je zašumelo po vrstah poslušalcev, ko je Mansur prevedel Fardetove besede. Ni se motil Francoz, ko je računal, da bo ž njim vzbudil splošno zanimanje.

«Tako reči so v rokah Alahovih, si je pomagal iz

zadrede molah. «Ni nam dovoljeno, da bi posegali v njegove postave, če pa imate vi take moči — pa jih dajte videti!»

Fardet je stopil k molahu, stegnil roko — in mu potegnil velik, okusen datelj iz njegove redke, sive brade. Nesel ga je k ustom, ga snedel — in koj nato potegnil drugega iz molahovega levega rokava —

Začudenje za završalo po gledalcih in se še poglobilo, ko je Francoz nov datelj potegnil bližnji kameli iz nosu ter ga vrgel v zrak, odkoder se ni več vrnil —

Tako zavzeti so bili vsi nad temi «čudeži», da niso opazili jezdec, ki je na brzi kameli pridirjal iz puščave in zavil med palme.

Kolikokrat je Fardet zabaval veselo družbo na krovu «Kleopatere» s takimi nedolžnimi «čarovnijami» in sopotniki so se dobrodušno smejali na njegov račun, ker ni bil prav posebno izurjen v tem rokomavharskem poslu. Njegov široki rokav, v katerega je pri vsakem poskusu ujel datelj in ga skrivaj spet stresel iz njega v dlan, ni ušel kritičnim očem Evropejcev, za nevedne, otročeje Arabce pa je bilo Fardetovo igračkanje seveda čudež in večerni mrak je le še bolj pospeševal njegovo «čudodelnost».

Vse bi se bilo menda dobro izteklo, da ni Fardet, zapeljan po svojih «uspehih», poskusil še enkrat svojo umetnost, pri čemer pa mu je zadržal datelj iz rokava —

Čudodelec je bil razkrinkan —

Zaman je hotel popraviti slabi utis z novim poskusom. Molah je povedal par besed in blizu stoječi Arabec je zamahnil s sulico in udaril Fardeta z ročajem po plečeh.

«Dovolj je teh otročarij!» se je kregal jezni molah. «Ali smo možje ali otroci, da nas hoče te s takimi igračami imeti za norca? — Tukaj je križ in tukaj je koran, za katerega se odločite —?»

Brezupno je pogledal Fardet po tovariših.

«Več ne morem storiti! Par minut ste hoteli odloga — in par minut sem ga zadržal!»

«In mislim, da bo dovolj,» je odgovoril Cochrane. «Tako pride poveljnik!»

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Napad na Pašiča bi bili gotovi krogi v Beogradu prav radi naprtili Hrvatom in Slovincem ali z eno besedo vsem proticentralistom. Takoj po atentatu so beograjska uredništva razobesila lepake, da je napadalec Hrvat in Radičev, ki je hotel vzeti Pašiču življenje radi ostre politike proti Hrvatom, potem se je pa dogajalo ravno nasprotno, da je atentator pravi Srbin, Mitjutin Rajič po imenu in da je streljal, ker se mu je zdelo, da se s Hrvati preveč milo postopa, z njim, pravim Srbom pa slabo in krivično. Atentator Rajič je sin nekdanjega bogatega vinskega trgovca iz Gradišta v Srbiji. Oče se je pečal tudi s politiko, bil je vnet pristaša Karadjordjevičev in radi tega ga je vlada pod Obrenoviči preganjala, moral je bežati na Ogrsko in ko je bil leta 1903 ubit zadnji kralj Obrenovičevega rodu in so Karadjordjeviči zasedli srbski prestol, se je zopet vrnil v Srbijo. Rodbina pa ni imela sreče. Oče je umrl v blaznosti, brat je tudi zblaznel, ker je bil spolno bojan, sestra se je sama usmrtila in tudi atentator je spolno bolan in slabo vzgojen. Ima komaj 26 let, vojakov ni služil, pač pa je imel brez prave izobrazbe službo pri vojnoodškodninski komisiji in je vlekil nad 2 tisoč frankov na mesec. Ker se je s svojim predstojnikom skregal, so ga odpustili in prišel je v Beograd prosit za zopetni sprejem. Načelnik v zunanem ministrstvu mu je rekel, da ne bo sprejet, ker ga Pašič ne mara. Radi tega je v prvi vrsti posegel po revolverju, drugače ga je pa k temu nagnala tudi slaba vzgoja, ki povečuje zločine. Beograjska namigavanja in sumničenja, da bi bili Hrvati v zvezi z napadom in napadalcem, so hrvatski listi dobro zavrnil, češ, da Hrvati še niso nobenega kralja, kraljice ali pa državnika ubili in da tudi ne trpijo one vzgoje, ki nasilje in celo uboje povečuje. Pašiču so čestitali k srečno prestali nevarnosti vsi člani parlamenta, ko se je pa napravil obhod po mestu, so se radikali in demokrati prepirali, kdo bo poprej govoril, orjunci in srbski fašisti bi se pa bili kmalu stepili radi zastav. Orjunci so zahtevali, naj se nosi državna, srbski fašisti so pa hoteli samo srbsko in so to končno tudi dosegli.

V nedeljo je imel v Zagrebu svojo sejo odbor Radičeve stranke, v Sarajevu pa glavni odbor Jugoslovanske muslimanske organizacije. Hrv. rep. seljačka stranka napoveduje najostrejši boj beograjskim oblastnikom in Radič je še posebno naglašal, da morajo biti vezi s srbskim narodom, s srbskim kmetom še zato posebno tesne, ker je nemogoče vsak sporazum s srbsko beograjsko gospodo. Odbor muslimanske organizacije je tudi odobril delo svojih poslancev ter povdarjal, da se hoče tudi v bodoče ravnati sporazumno s Hrvati in Slovinci v boju proti beograjskemu centralizmu.

V Beogradu so sedaj samo seje zakonodajnega odbora in ministrskega sveta. V zakonodajnem odboru radikalski predsednik zaključuje seje kar brez glasovanja, če vidi, da slučajno nima dovolj glasov proti našim in muslimanskim poslancem, iz ministrskih sej se pa nič ne izve, niti to, kako se razvijajo pogajanja o reškem vprašanju.

Radikali se že sedaj pripravljajo na občinske volitve v Srbiji 19. avgusta. Na razna upravna mesta so že začeli pošiljati svoje zaupnike, da bi lažje izpodrinili iz občin demokrate, zemljoradnike in pa južne Turke, organizirane v takozvanem «Džemijetu».

BOLGARIJA.

Nova velekapitalistična vlada jemlje kmetom, kar so pridobili pod zemljoradniško vlado ter nastopa s strašnim nasiljem. Preki sod izreka krvave obsodbe, ječe so polne kmetov in zaupnikov kmetske stranke, vlada pa pošilja v svet vesti, kako je vse v redu in zadovoljno.

ANGLIJA IN FRANCIJA.

Zastopniki angleške vladajoče stranke so se začeli pogajati z Nemci glede vojnih odškodnin in poruhrskega vprašanja; vlada se zaenkrat teh pogajanj še ne udeležuje, poslala je pa Franciji svojo spomenico o ureditvi odškodninskega vprašanja. Če Francija na to spomenico ne da jasnega odgovora, bo Anglija z drugimi državami sama začela pogajanja in bo Francijo označila kot odgovorno na propadu cele Evrope. Anglija si je že utrdila državni krog in države, ki slepo sledijo Franciji, kakor na pirmer naša, bodo prišle še v veliko zadrego; ali jih Francija izrablja ali si pa nakopljejo angleško neprijateljstvo.

MED RUMUNJO IN POLJSKO

je bila povodom obiska rumunskega kralja v Varšavi sklenjena vojaška zveza na pet let, ki je naperjena proti Rusiji.

NOČEMO SE NE POSRBITI IN NE POHRVATITI.

Veliki boj je bil slovenski narod cela desetletja proti ponemčevanju. Nakane Nemcev in nemčurjev niso uspeli. Pred svetovno vojsko se je naša narodna borba prekorenila toliko na bolje za slovensko stvar, da je organiziran slovenski rod napredoval ne samo na kulturnem, ampak tudi na gospodarskem in političnem polju. Na meji smo prodirali. Iztrgali smo Nemcem in nemčurjem občino za občino, postojanko za postojanko. Naš narod se ni hotel ponemčiti, hotel je ostati zvest slovenski materni govorici.

Ko je Slovenija prišla v državo SHS se je kmalu videlo, da Pašičevi in Pribičevići Velesrbi hočejo nas Slovence polagoma posrbiti. Da to čimprej dosežejo, na-

jeli so si za Judežev groše samostojneže (Pucelj, Mermolja, Drofenik i. dr.) in demokrate iz Slovenije (Kukovec, Žerjav, Reisner) ter so z njihovo pomočjo na Vidovdan leta 1921 sklenili zloglasno centralistično ustavo.

S pomočjo te velesrbske ustave so položili temelj za gospodarsko (finančno) izrabo Slovenije in za počasno posrbljenje našega ljudstva. In ta svoj načrt Pašičevi ljudje sedaj že dejanski izvršujejo. Le pogledjmo si vse, kar delajo. Strašne nove davke za Slovenijo, od tega 160 milijonov dinarjev za ceste in mostove v celi državi. A od tega samo borih 2 milijona 600.000 dinarjev za Slovenijo. Srbski kmet lahko plačuje davke z obveznicami, ki jih je dobil za precenjeno škodo, kojo mu je napravila vojska. Nam Slovincem pa so popolnoma odpovedali povrnitev vojnih posojil in 20 odstot. odvzetega denarja. To je gospodarska izraba Slovenije. A narodna? V šole vedno več cirilice, vedno več srbske jezikovne mešanice, slovenske uradnike se meče iz Slovenije v Srbijo in Macedonijo, a srbske v slovenske kraje. To je pričetek posrbljenja. Naši poslanci z vso energijo nastopajo proti takemu postopanju. In po ogromni večini stoji slovensko ljudstvo od izobraženca do priprostega kmeta ter delavca na strani naših poslancev, koji kličejo Velesrbom: Ne damo se gospodarsko izrabljati in izsesati, nočemo se posrbiti. Zahtevamo samostojnost, avtonomijo naše Slovenije!

Naše ljudstvo od Dravograda do Mure, od Triglava do Kolpe ve, da je gospodarskega izžemanja naših krajev in posrbljenja kriv tudi Radič, ki samo doma vpije, kakor kak židovski kramar, a tje dol v Beograd, kjer se reže kruh pravice, ne gre s svojimi 70 poslanci na pomoč. Radič pa ima s svojo nesrečno politiko še drugo grdo nakano. On hoče naše Slovence pohrvatiti! Le pogledjmo, kar piše njegov «Slobodni dom». Nedavno je zapisal besede: «Ako se posreči naš (Radičev) cilj, se bo hrvatska beseda in hrvatska moč razširila ne samo na jug in vzhod, ampak tudi na sever in zahod (Slovenijo)». To se pravi: Radič bi rad nas Slovence gospodarsko izrabljal, kakor nas izrabljajo sedaj Velesrbi. On že sedaj računa na to, kako bi iz šol in uradov izgnal ne samo slovenski jezik ampak tudi slovenske učitelje in uradnike!

Mi pa pravimo: Ne boste nas! Ne Pašič, ne Pribičević, ne Radič! Slovenci hočemo ostati Slovenci. Mi si našega milodonečega jezika nismo izmislili, ali ga umetno ustvarili. To je jezik naših pradedov, naših mater in očetov! Kdor bi ga nam hotel vzeti, na ta ali oni način kratiti, njega bo naš narod smatral za roparja!

Zategadelj pa kličemo v imenu ogromne večine zavednega slovenskega ljudstva: Roke proč vi Pašiči, Pribičevići in Radiči od slovenskega jezika! Nočemo biti ne gospodarsko izžemani od vas, nočemo izgubiti materine besede! Zategadelj pa neustrašeno nadaljujmo borbo za doseg avtonomije Slovenije.

ŠE NEKAJ O NOVEM VOJASKEM ZAKONU.

Beograd, 29. junija.

Pisal sem že zaporedoma o novem vojaškem zakonu, ki ga po vsej sili hoče upeljati vlada srbskih radikalcev. Ta zakon, ki bo sprejet samo vsled krivde Radičevega zapečnjaštva, bo tako strašno breme za naše uboge fante-vojake, starše, posestnike in občine, da si posameznik tega niti blizu ne predstavlja. Nekaj olajšav so naši poslanci po trpkem boju v odseku sicer dosegli, a najhujših krivic niso mogli odpraviti, ker so v odseku bili z nami samo še zemljoradniki ter bosanski muslimani. Demokrati so še celo za hujši militarizem, kakor radikali. Ljudje božji! Tu vidite, kako velikega kozla v škodo vseh nas strelja Radič, ko čepi v Zagrebu v svoji vili, a naše slovenske poslance pusti same se boriti v državnem zhoru.

Kako dolgo bo trajala nova vojaška služba?

V I. pozivu od 20. do 40. v II. od 40. do 50. in v III. pozivu od 50. do 55. leta. Naša poslanca Bedjanič in Škulj sta predlagala povsod skrajšane roke, tako da bi zadnji poziv veljal samo do 48. leta, a demokrati in pa srbski radikali so bili proti. Posrečilo pa se je našima zastopnikoma, da sta dosegla, da se je prvotni načrt za zadnji poziv skrajšal za pet let.

Kadrarska služba.

Poslanci Slov. ljudske stranke so izdelali predlog in ga tudi predložili, po katerem bi se namesto stalne armade upeljala domača bramba (milica). V tem slučaju bi za infanterijo veljalo dva mesca, za kavalerijo tri mesce. Ker so srbski poslanci silno zdvijali proti temu predlogu in je skoro prišlo do dejanskih spopadov, je predlog propadel. Nato so naši stavili predlog, da se za infanterijo določi šest mesecev, za kavalerijo in artilerijo pa devet mesecev. A liberalci so se vso silo uprli našemu predlogu. Tako se je sprejel rok 18 mesecev službe za vse vrste vojaštva. Šest mesecev manj službe so pa naši poslanci (posebno pri artileriji) vendar le dosegli s svojim odločnim nastopom.

Rekruti se ne smejo pozivati v službo v hudi zimi je predlagal naš Bedjanič. Predlog je minister sprejel.

Vojni begunci. Krut je paragraf ki določa, da morajo starši sina, ki noče k vojakom ali če pobegne, sami poiskati in ga izročiti vojaški oblasti. Če ga ne najdejo, morajo plačevati ogromno kazen. Tudi občine so odgovorne za dezertarje. Te določbe so naravnost strašne za starše in občine. Naši poslanci so se z vso silo uprli temu, a liberalci in srbski radikali so se upirali in tako je naš predlog žal propadel.

Pri stalnih oprostivah se je prvotno po dolgi borbi v odboru sprejel predlog poslanca Bedjaniča in Škulja, da se stalno oprostijo tisti edinci, čijih starši plačujejo do 60 dinarjev direktnega zemljiškega davka. A kaj se je zgodilo. Pozneje se je sprejel protipredlog liberalca

Lukiniča, da zadostuje višina 5 dim. Taki so demokrati. Tako bodo sedaj po zaslugi demokratov oprostive skoraj nemogoče.

Glede dopustov sta Bedjanič in Škulj dosegla hvala Bogu lep uspeh. Sprejelo se je tudi — po težavni borbi — da dobi vsak kmetski in delavski fant na leto šesttedenski dopust. Za dopust — tje in nazaj — velja prosta vožnja po železnici, kar dosedaj ni bilo. Za to gre hvala krepkima našima poslancema.

Orožne vaje bodo po novem zakonu veliko breme za naše ljudstvo. Vlada je predlagala, da se lahko vsakega pozove do 40 leta vsako leto na 4 tedne, a do 50 leta na 2 tedensko orožno vajo. Bedjanič in Škulj sta predlagala, da se orožne vaje od 32—55 leta sploh ukinejo, sicer pa zadostuje samo 14 dnevno vezbanje. A demokrati in radikali so naš predlog preglasovali.

Prihodnjič opišem grozote tega zakona glede vojaške takse in novih vojaških davkov (remontni fond) in glede oddaje konj in vozov. To so take stvari, da se moramo proti njim boriti z vsemi sredstvi. In v tem času čepi Radič doma v svoji lepi vili.

KAKO SO VINIČARJE VLEKLI ZA NOS.

Ali se še spominjate, viničarji na Slovenskem Stajerskem, kako so vas plačani hlapci srbske radikalne stranke lovili in vam obečavali velike podpore? Ali vam je še v spominu, kako sta znani Verlič iz St. Petra pri Mariboru in Filip Jurkovič iz Gornje Radgone hvalila srbsko radikalno stranko? Menda vam še bo v spominu, da so morali župani v okrajih Maribor, Ptuj in Ljutomer par dni pred 18. marcem popisovati uboge viničarje, češ, da dobijo podporo v znesku 1 milijona in 400 tisoč kron in še par sto brejih krav povrh. Po naročilu voditeljev srbske radikalne stranke so glavarstva naznačila županom, da je ta denar že založen pri davčnem uradu v Mariboru in da se bo takoj razdelil po posebni komisiji.

Volitve so minile že davno, a viničarji niso dobili ne vinarja in niti ene kravje dlake. Kje je neki ta denar? Viničarji, tirjajte ga od okrajnega glavarstva in se sklicujte na uradni odlok okrajnega glavarstva z dne 14. marca.

Skoro gotovo je ta denar ukraden ali pa so ga uporabili drugi, t. j. tisti, ki so ga obečavali.

Danes smo dobili iz Beograda poročilo, da so naši poslanci dne 28. junija v tej zadevi vložili ostro interpelacijo na pristojne gg. ministre. Besedilo je naslednje:

Interpelacija

poslancev Franjo Zebota, dr. Josipa Hohnjeca in Ivan Vesenjaka na g. ministra za socijalno politiko, na g. ministra notranjih zadev in na g. ministra financ v zadevi izplačila zneska 1 milijona 400.000 K za bedne viničarje v okrajnih glavarstvih Maribor, Ptuj in Ljutomer. G. minister! Glasom uradnega dopisa okrajnega glavarstva v Mariboru z dne 14. marca 1923, števil. 1097-23 je vlada v Beogradu nakazala znesek 1,400.000 K za bedni viničarski stan v okrajnih glavarstvih Maribor, Ptuj in Ljutomer. Isti uradni dopis predpisuje pogoje za doseg podpore.

Kakor nam poročajo občinski uradi, se oglašajo priglasi viničarji ter zahtevajo izplačilo podpore, odnosno pojasnilo, zakaj niso bili deležni podpore. Zato vprašamo:

1. Ali so imenovanim gg. ministrom: ministru za notranje zadeve, ministru za finance in ministru za soc. skrb navedena dejstva znana?

2. Zakaj se ne izplača ta podpora, glasom citiranega uradnega dopisa okrajnega glavarstva deponirana pri davčnem uradu v Mariboru.

3. Ali hoče g. minister za socijalno politiko skrbeti, da se ta uradno zagotovljena podpora izplača tem bednim slojem?

4. Ali hoče g. minister financ narediti davčnemu uradu v Mariboru, da izroči naloženo svoto za določene namene?

Prosimo za ustmen odgovor v zbornici.

V Beogradu, dne 28. junija 1923.

Franjo Zebot, Dr. Josip Hohnjec, Ivan Vesenjaka.

IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Zadnja seja Kmetijske družbe je nudila žalostno sliko nelojalnosti. Kod prva točka dnevnega reda je bila razpisana žalna seja za pokojnim predsednikom gosp. Pirc. Samostojni pa so zahtevali, da se rešijo najprej zaostale točke dnevnega reda zadnje seje. Ko se je vključila otvorila žalna seja na podlagi dnevnega reda, so samostojni zapustili dvorano in predsednik jo je moral zaključiti.

Oficijelno žalna seja za pokojnim predsednikom Kmetijske družbe in njenim dolgoletnim, mnogozasluznim glavnim tajnikom se torej ni mogla vršiti radi odsotnosti samostojnežev, kojih pristaša je bil blagopokojni Pirc.

Odpadla je tudi druga točka predpoldanskega dnevnega reda (ogledovanje drevesnice na Poljanah) radi pomanjkanja časa. Po dolgem času se je namreč posrečilo našim odbornikom dokazati samostojnežem, da je sprememba dnevnega reda mogoča samo na postavnih podlagi.

Na popoldanski seji je potem g. predsednik prof. Jarc v navzočnosti samostojnih izvršil prvo točko dnevnega reda in po trikratnem slava-klicu za pokojnim predsednikom G. Pirc in po petminutnem odmoru so ob priliki čitanja zadnjega zapisnika samostojni stavili predlog po spremembi dnevnega reda v tem smislu, da se zaostale točke dnevnega reda zadnje seje izvršijo ta-

kaj po odobrenju zapisnika. Predlog je bil sprejet. Prišla je torej določitev dneva prihodnjega občnega zbora. Samostojni so predlagali nedeljo dne 23. oktobra, kojemu predlogu pa so se naši uprli. Odbornik Brenčič je dejal, da pade ta dan v čas bratve, odbornik Košar je povdarjal, da je nedelja za občni zbor neprikladna, ker so mnogi kmetski delegati in duhovniki po svojih poslih zadržani. Na predlog odbornika Steblovnika se določi četrtek, dne 8. novembra 1923. Nato se izvrši žrebanje odbornikov. Naši so zopet ugovarjali proti načinu žrebanja, ker pravila nikjer ne kažejo, da bi morali žrebat Štajerci zase in Kranjci zase. Samostojna večina se nikdar ne ravna po pravilih, ampak vedno, kakor ji kaže. Zato bo tudi odgovorna za vse posledice svojih nepostavnih dejanj.

Po rešitvi nekaterih osebnih zadev se proglasi tajna seja. Po sklepu iste poroča predsednik, da je število članov padlo od 32.000 na 15.000. Omeni tudi, da je vložil rekurz proti cariniški kazni v znesku 775.000 D radi galice. Naredi se tozadevna vloga na ministrstvo. Predsednik prosi, da se izvoli glede sklepanja kupčij ožji odbor, da se razbremenijo odgovornost. Brenčič predlaga, da se naj ne drži prevelikih blagovnih rezerv, radi nestalnosti valute. Se odobri in izvolijo se: predsednik Jarc, tajnik Lah, podpredsednik Pipan, svetnik Rohrman, predstavnik blagovnega oddelka Šmid, za naročevanje galice pa še odborniki Košar, Bajuk in Skalicky. Po dolgi in vsestranski debati v katero so posegli vsi odborniki, se reši na to vprašanje: S čim se naj bavi blagovni oddelek Kmetijske družbe. Družba bo imela v jeseni 6—8000 sadnih drevesc na razpolago. Glede žrebarne se vložijo protesti.

Iz tajnikovega poročila se povzame, da je družbeni pašnik Ivje pri Radečah dal na dražbi 6710 D. Preizkušnje z umetnimi gnojili se bodo nadaljevale. Oddelek za kmetijstvo je poročal, da ne plača povišane stanarine za podkovsko šolo. Na Štajersko se je potom Kmetijske družbe oddalo 24 plemenskih mrjascev za polovično ceno; drugo polovico je krila subvencija.

Sklene se študirati vprašanje, jeli ne bi bilo dobro ustanoviti pri družbi strokovno posvetovalnico, na katero bi se obračali kmetje, za slučaj nakupa gospodarskega orodja, kakor n. pr.: trierjev, veterinjakov, mlatic in drugih strojev, ker hodijo po deželi razni agentje, ki ponujajo manjvredno blago ter delajo ljudstvu napačne proračune. Tajnik je še poročal o lepih uspehih gospodinjstev šole v Marjanišču, nato pa so se spregledali nekateri novi udje in potrdile tri nove podružnice.

Kot zadnja točka te seje se je izvršila razdelitev podpor za vinske razstavljalce. V poštev je prišel samo vinarski in sadjarski odsek Kmetijske družbe v Mariboru in Društvo vinogradnikov na Dolenskem. Predlog, da bi naj prvi dobil od skupne svote 18.000 din. samo 3000 din., Dolenci pa 15.000 din., so naši odločno zavrnili. Odbornik Košar je povdarjal, da je dobiček, katerega izkazuje vinarski in sadjarski odsek v Mariboru, samo plod idealne požrtvovalnosti štajerskih vinogradnikov, ki so po večini dali svoja odseku brezplačno na razpolago. Predlagal je vsakemu polovico. Sprejet pa je bil s samostojnimi glasovi posredovalni predlog odbornika Bajnka, da se naj izplača vinorejskemu odseku 6000 din., dolenskemu vinogradnemu društvu pa 12.000 din. Proti temu sklepu se vložijo prizivi.

Naše prireditve.

Dekliški tabor za dekanijo Hoče in sosednje župnije se vrši v nedeljo, dne 15. julija, na Ptujski gori po sledečem sporedu: 1. Okoli 8. ure zbirališče pri kapeli v Župečji vasi, odkoder se vrši skupna procesija na Goro. 2. Ob pol 10. uri pridiga in slovesna sv. maša. Po sveti maši zborovanje zunaj cerkve in nastop govornic in govornika iz Maribora. 3. Popoldne ob pol dveh litanije s kratkim sklepnim nagovorom. Dekleta hoče dekanije in sosednjih dekanij, udeležite se tabora v velikem številu! — Tajništvo SKSZ v Mariboru.

Mladeniči, v št. Janž v nedeljo, dne 15. julija t. l. V nedeljo, dne 15. julija, se priredi ob lepem vremenu v št. Janžu prvi veliki mladeniški tabor za celo Dravsko polje. Vodstvo tabora je prevzela iz posebne naklonjenosti Kat. omladina v Mariboru, ki bo nastopila z vsemi tremi dogbami, pevskim zborom ter lahko atletiko. Spored: Ob 9. uri sprejem mladeničev iz sosednjih župnij, ki se bodo pravočasno javili župnemu uradu v št. Janžu; ob pol 10. uri slavnostni govor (p. Pavel Potočnik) s sv. mašo; ob pol dveh nagovor s petimi litanijami. Po cerkveni pobožnosti skupni odhod na zborovalni in veselilni prostor, kjer bodo govori različnih zastopnikov, deklamacije, petje, sviranje treh godb in prosta zabava z ribolovom, ameriškimi zaporom itd. Mladeniči celega dravskega polja, prihitite v prav obilnem številu na prvi mladeniški tabor, da si damo smernic za nadaljnjo uspešno delovanje v svojo in naroda korist! Torej na svidenjel!

Orlovska prireditve v Makolah. Dne 8. julija t. l. prirede makolski Orli javen nastop, za katerega vlada že sedaj splošno zanimanje med okoličani. Priprave za slavnostni dan so že v polnem teku. Orli in Orlice, pa tudi druga mladina kar tekmujejo v tem, kdo bo lepše svoj prostor okrasil, tako, da bo veselica izpadla kar najlepše. Očeteje in matere ter drugi bodete pač iz srca privoščili mladini ta dan. Videli pa bodete tudi in spoznali, kaj je mladinska orlovska organizacija in kaj se vse lepega mladina nauči. Starši bodete lahko ponosni na svoje sinove in hčere, da jih imate v naših vrstah in v naših organizacijah. Orlovska slavnost v Makolah pa nima pomena samo za Makole, ampak za celo Dravinjsko dolino, posebno za slovenjebistriški okraj. Ravno tukaj je še orlovska organizacija najmanj razvita. Ze-

limo in upamo, da se bode orlovska zavest iz makolskega orlovskega tabora razširila še v druge sosedne kraje, kjer še ni te organizacije. Zatorej pa vljudno vabimo vse naše sosedne goste, da se udeležijo naše slavnosti.

Savinjsko-orlovske okrožje priredi Orlovski dan v Šoštanju v nedeljo, dne 22. t. m. Spored: Predpoldan: 1. Sprejem došlih bratov in sester ter gostov na kolo dvoru. 2. Ob četrti na 10. uro pohod na Glavni trg k sv. maši. 3. Ob pol 10. uri pri Marijinem kipu slovesna pridiga in sv. maša. Med mašo svira godba in poje pomnožen pevski zbor. 4. Ob pol 11. uri slavnostno orlovske zborovanje, med drugimi govori tudi zastopnik Orlovske podzveze iz Ljubljane. Popoldan: 5. Ob pol dveh slovesne večernice v župni cerkvi. 6. Ob pol treh javna telovadba na telovadišču v Šmihelu. Nastop članov, članic in obojega naraščaja. Za okrepčila bo dovolj poskrbljeno. 7. Ob 6. uri tekmovalni nastop pevskih zborov. 8. Ob devetih razstank. Sodeluje polnoštevila rudarska godba iz Trbovelj. Vabimo vse, da se udeležijo našega dneva. Na vseh postajah Celje—Dravograd do Šoštanja in nazaj polovična vožnja. Izkaznice se dobe pri okrožju v št. Pavlu pri Preboldu in pri odseku Šoštanj. Nazanite število udeležencev, da se izkaznice dopošljejo.

Veselica županov mariborskega političnega okraja. Dne 5. junija so se v imenu Kmetijske zveze povabili vsi bivši in sedanji župani na sestanek v gostilno Orovič v Mariboru in tamkaj so sklenili, da priredi veselico dne 5. avgusta t. l. v Hočah v gostilni g. Santla. Ob pol 10. uri sv. maša, potem skupni obed pri gospodu Šantlu, za skupni obed se mora vsak javiti in poslati za osebo 10 D predplačila. Veselica se vrši v vseh prostorih Šantlove gosline. Na razpolago dva velika vrta, ki bosta lepo prirejena. Na vspredu: godba, petje, šaljive točke in raznovrstne druge vesele in zabavne. Čisti dobiček je namenjen v dobrodelne namene. K veselici, ki se vrši ob vsakem vremenu so povabljeni župani (stari in mladi), občinski svetovalci in odborniki z družinami, kakor tudi vsi drugi možje. Opozarjamo in prosimo vse župane mariborskega okraja, da že sedaj agitirajo za častno udeležbo iz vseh krajev. Železniška zveza v Hoče je od vseh strani zelo ugodna. Skoro vsako uro vozi osebni vlak. Za pripravljajni odbor: Jakob Florjančič, Jožef Vauhnik, Fr. Santl.

Marijanski shod mladeničev in mož zadnje nedelje pri št. Petru niže Maribora se je vršil ob najlepšem vremenu in ob obilni udeležbi, navzlic temu, da je lepo vreme marsikatero zadržalo doma vsled obilega dela na travnikih. Javno zborovanje se je pričelo po končanem cerkvenem opravilu na Gori, kjer je imel č. g. p. Gabrijel pridigo, polno lepih navodil za življenje mladeničev in mož. Zborovanju je predsedoval g. stolni župnik Moravec. Kot glavna govornika sta nastopila č. g. p. F. Ramšak in g. Stabej, kojih govora sta bila z navdušenjem sprejeta ter bosta gotovo mnogo pripomogla k poglobitvi verskega življenja med moštvom. Nastopili so tudi trije fantje z lepo zasnovanimi govori. Ostali vsled kratkega časa niso prišli na vrsto. Brzjavni pozdrav je poslal zborovalcem iz Beograda poslanec Žebot. Vdanostni pozdrav se je poslal prevz. škofu g. dr. Karlinu v Konjice, kjer se je ta dan vršila sv. birma.

Tedenske novice.

P. n. občinstvo se ponovno opozarja, da upravištvo na vprašanja brez priložene poštnine ne odgovarja.

Kraljica Marija bo porodila na Bledu. Naša kraljica se je odločila, da bo za časa poroda bivala na Bledu. Srečni dogodek pričakujejo za mesec september. Ob tem času bo tudi mati naše kraljice, rumunska kraljica, bivala na Bledu.

Proti kuluku v Sloveniji. Kaj je «kuluk»? Turška tlaka. Nekdaj so turške paše predpisovali ubogemu kmetskemu in delavskemu ljudstvu v Srbiji tlako in roboto. Morali so seljaki gospodi graditi mostove, ceste in grajščine ter lomiti in točiti kamenje. Kmet in živina, vse je moralo delati roboto. To se od tedaj imenuje «kuluk». In sedanja srbska radikalna vlada, ki po Radičevi zaslugi sedi v Beogradu, je vložila predlog, da se naj po celi državi uvede dolžnost tlake (kuluk) za vse ljudi. Vsak bi moral po 14 dni na leto na državnih cestah točiti kamenje in ga razvažati na vse strani. To bi bilo suženjsko delo. Vlada se je kapricirala in ni hotela odnehati. A slovenski poslanci so udarili in zarpotali v narodni skupščini in niso prej mirovali, da so zmagali proti vladi. Minister Uzunovič je v soboto, 30. junija, izjavil v državnem zboru, da se uda zahtevi slovenskih poslancev. Če Slovenci ne marajo kuluka, ga vlada v Sloveniji ne bo upeljala. Težka je bila borba proti kuluku, a vendar bo Slovenija po zaslugi svojih poslancev oteta tega srednjeveškega zla.

Za naše ceste. Slovenski poslanci so se zadnje 14 dni neprestano borili za nove cestne zveze in za zboljšanje dosedanjih okrajnih in državnih cest. V začasnem proračunu za mesec julij, avgust in september (dvanajstine) je beograjska vlada določila za ceste v Sloveniji samo 2.600.000 dinarjev, a za ceste in mostove v Srbiji okoli 140 milijonov. Proti tej gorostasni krivici so se slovenski poslanci v finančnem odboru in v celi zbornici borili z vsemi silami. In minister se je moral udati. Naši poslanci so dosegli, da se je naknadno določilo za tri mesece 4 milijone dinarjev več za ceste in mostove v Sloveniji. Tako bodo dobili sedaj okrajni zastopi dovolj sredstev za vzdrževanje cest, ob enem pa se bo lahko nadaljevala zgradba novih cest in mostov. Stavili so tudi obširen predlog, katere ceste v Sloveniji se naj poddržavijo, kateri mostovi gradijo in

kje se naj zidajo nove cestne zveze. Ta obširen predlog bomo objavili v eni prihodnjih številkih.

Beseda o razmerah v agrarnem uradu v Mariboru. V seji narodne skupščine dne 26. junija je posl. Falež govoril med drugim sledeče: «Agrarni uradi v Sloveniji so povečini institucije demokratske ter Samostojne kmetijske stranke. Tako je n. pr. pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru nastavljen kot vodja urada neki dr. Štefančič, ki ni samo zagrizen demokrat, ampak tudi aktivni član mariborske razbojniške Orjune. (Burni medklici: Ali slišite, g. minister, kake ljudi imate v svojem uradu?) Pri tem uradu je bil tudi zaposlen inženjer Vedernjak, o katerem je znano, da je organiziral in vodil tolovajski napad na Cirilovo tiskarno v Mariboru. Ta Vedernjak je glavni krivec uničevanja strojev v Cirilovi tiskarni. Radi tega rokovanja našega ponočnega napada je bil uradnik agrarnega urada Vedernjak več tednov v preiskovalnem zaporu. Od državnega pravdnštva je sedaj Vedernjak obtožen hudodelstva. Ministrstvo agrarne reforme je Vedernjaka sicer suspendiralo, a vodja dr. Štefančič je na lastno roko Vedernjaka takoj ko je bil začasno izpuščen iz zapora nastavljen kot uradnika pri agrarnem uradu. (Medklici: To je lopovščina!) In ta Vedernjak se od 20. marca 1923 naprej vozi okraja v kraj in vrši funkcije agrarnega uradnika. Vedernjak deli zemljo svojim pristašem, jemlje zemljo ubogim viničarjem, najemnikom, invalidom in batarjem ter jo daje posebno v ptujskem in mariborskem okraju takim ljudem, ki zemlje ne potrebujejo, a so pristaši demokratske in Samostojne kmetijske stranke. (Medklici: In korupcionisti!) Vedernjak polaga dr. Štefančiču račune za ta potovanja in partizansko delo in dr. Štefančič te račune izplačuje. (Medklici: Čujte, čujte, g. minister!) Tako gazi vodja agrarnega urada ne samo zakon, ampak nastavlja ljudi, ki so pod kriminalom. Ministrstvo agrarne reforme je bilo že opetovano opozorjeno na te gorostasne nedostatke, a še vedno pripušča take nezakonitosti. Ali je potem čuda, da narod nima nobenega zaupanja v tak državni urad!

Nemški poslanci v narodni skupščini so res čudni tički. Ko se je šlo za to, ali skupščina sprejme vladin predlog o strašnih novih davkih in je srbski radikalni vladni stranki šla trda za večino, so jo Nemci korajžno odkurili od seje, da so tako vladi zagotovili večino. Pri glasovanju v soboto, dne 30. junija, ko je vlada imela vsled mobilizacije vseh svojih poslancev zasigurno večino, so šele Nemci glasovali proti. Nemški poslanci so silno sladki in mili v vladinovi. Ze vedo zakaj! Ali pa se bodo sladko držali tisti nemški in nemškutarski volilci, ki so dne 18. marca metali kroglice v šesto skrinjico, je drugo vprašanje. Po zaslugi svojega posl. Schauerja, Krafra in drugih nemških poslancev Beogradu, se bodo pri plačevanju zvišanih davkov — držali menda precej kislo.

Občine in župani bi naj bili v bodoče odgovorni, če kdo poškoduje brzozjavne ali telefonske droge. Ta določba je bila v predlogu zakona o dvanajstinah. Večje bedastoče si srbijski vladni centralisti niso mogli izmisliti. Kaki lopovi bi podrli droge, a zato bi bil naj odgovoren župan. V drog bi udarila strela ali ga podrli sneg in vihar, odgovoren župan in plačaj občina vso škodo! Naši poslanci Pušenjak, dr. Kulovec in Žebot so v finančnem odboru pobijali ta brezmiselni in krivični paragraf tako dolgo, da je minister moral popustiti. Odnehala je na pritisk naših poslancev tudi večina finančnega odbora. Tako so naši zastopniki dosegli, da se ta bedastoča popolnoma črta iz zakonskega predloga. Kontrola in opozicija, ki jo vršijo naši poslanci v Beogradu, je nujno potrebna. To se je pokazalo pri kuluku in tudi v tej zadevi.

Vun z balkansko grdobijo iz Slovenije! Poslanci Ljudske stranke so po g. Vrečku protestirali v narodni skupščini proti srbskim poštnim nakaznicam. Hvaležni s svojim za to vsi, ki še čutimo slovensko. Prosimo pa tudi, naj protestirajo proti samosrbskim obvestilom, oziroma dostavnicam priporočenih pisem. Ljudje dobijo tisti veliki papir s samosrbskim besedilom in se ustrašijo, češ: Ze zopet nov davek! Zakaj danes imamo tako demokracijo, da je edina pravica navadnega človeka ta: Plačaj, brate! Potem hodijo s tistim papirjem od Poncija do Pilata, da izvejo, kaj pomeni in da morajo z njim na občino, s čimer zamude včasih po pol dneva. Ali v Beogradu in pri poštnem ravateljstvu v Ljubljani mislijo, da Slovenci pisma kradejo? Morda je to navada kje spodaj na Balkanu. Zato pravimo: Iz Slovenije vun s to balkansko grdobijo!

Podeželskim društvom! Zadnji čas se podeželska društva zelo živahno obračajo na upravo Ljudskega odra v Mariboru radi iger, garderobe, maskerskega materijala itd. Ljudski oder bo vsem tem zahtevam po možnosti ugodil. Vpoštevajo pa naj društva, da je naš Ljudski oder nova in mlada organizacija, ki se mora boriti s težkimi gmotnimi skrbmi. Z igrami bo ustregel, v kolikor jih ima v zalogi. Nabava novih rokopisov pa je združena z velikimi stroški. Garderobe in maskerskega materijala oder trenutno nima v zalogi. Pač pa bo tozadevno lahko uspešno posredoval. Za te stvari se je torej obrniti na upravo vsaj že 10 dni pred predstavo z navedbo dneva, ko bo zastopnik društva stvari osebno prevzel. Živahno dopisovanje društev z Ljudskim odrom dokazuje, kako nam je bil Ljudski oder potreben. Pomniti pa je treba, da bo mogel svojo nalogo vršiti le ob zadostni podpori naših društev. Vsi za enega, eden za vse!

Mariborske novice. V četrtek prejšnjega tedna se je pripeljal s popoldanskim brzovlakom v Maribor novi lavantinski škof dr. Andrej Karlin. Pred stolno cerkvijo in škofijo se je zbrala velika množica ljudstva, ki je pričakovala svojega novega višjega pastirja. Mnogošte-

Konjerejski odsek Kmetijske družbe za Slovenijo (bivšo Stajersko in Prekmurje) priredi letošnje premo- vanje plemenskih konjev 16. julija ob 9. uri pri Sv. Lenartu za sodni okraj Sv. Lenart, dne 17. julija ob 14. uri v Spod. Polskavi za sodne okraje Maribor in Slov. Bistrica, dne 18. julija ob 8. uri za Ptuj, 23. julija ob 8. uri v Ormožu za Ormož, 24. julija ob 8. uri v Gor. Radgoni in Apaško kotlino, dne 30. julija ob 9. uri v Šmarju pri Jelšah za sodni okraj Šmarje in občine Sv. Jurij ob juž. železnici in Sv. Jurij in okolica in sodnega okraja Celje ter dne 31. julija ob 9. uri za sodne okraje Celje in Vransko v Žalcu. V Ljutomeru bode se upo- števalo le toplokrvne pasme, v Ptuj in Spodnji Polskavi toplo in mrzlokrvne pasme, v vseh drugih krajih pa le mrzlokrvne pasme.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 6 ko- njev, 16 bikov, 175 volov, 352 krav in 12 telet. Skupaj: 561 komadov. Povprečne cene za različne živalske vr- ste na sejmu dne 26. 6. 1923 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od din. 12.50 do din. 15.—, poldebili voli 11.75 do 12.50, plemenski voli 9.25 do 11.50, biki za klanje 10.— do 14.—, klavne krave debele 11.25 do 12.50, plemenske krave 9.50 do 11.25, krave za kloba- sarje 8.75 do 10.—, molzne krave 10.— do 12.50, breje krave 10.— do 12.50, mlada živina 12.— do 13.—, teleta 14.25 do 16.50.

Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso I. vrste 1 kg din. 26 do 27.50, II. vrste 24 do 25, meso od bikov, krav, telic 21.50 do 23, telečje meso I. vrste 25 do 26, II. vrste 20 do 24, sveže svinjsko meso 35 do 40 D.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 91—92 D. Francoski frank 5.47—5.52 D. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.1292—0.1302 D, za 100 čehoslovaških kron 279—287 D, za 100 nemških mark 0.0515—0.0530 D in za 100 laških lir 397—399 D. V Curihu znaša vrednost dinarja 6.25 centimov (1 centim je 1 para).

Hmelj. VIII. poročilo Hmeljarskega društva o stan- ju hmeljskih nasadov pri nas in drugod. Zatec, ČSR., dne 23. junija 1923. Vreme, glavni činitelj za razvoj hmeljske rastline, je bilo tudi v minulem tednu skrajno neugodno. Megleni in hladni dnevi so se vrstili z mrzli- mi nočmi; le nekaj dni je bilo toplejše. Pred dvema dne- voma pa je nastalo deževje, dasi ima zemlja dosti mo- krote. Rastlina še ni dohitela tega, kar je zamudila — ona je sicer videti zelena, pa je vendar bolana. Rast je prav minimalna. Iz vseh krajev našega okoliša se nam javlja, da priletava aphid muha zopet v velikih mno- žinah na že škropljene nasade in da se ušice hitro množe — posebno pa v nižjih legah; pa tudi nasadi v višjih leg- ah so sedaj bolj okuženi. Obilni stroški zatiranja mrčesa so bili brezuspešni in vendar se mora le-to po- navljati. Mnogo je hmeljarjev, kateri se za škropljenje ne zmenijo. Obilno škodo so povzročili tudi silni vet- rovi, kateri so odbijali rastlini vršičke in panoge. — Stanje naših nasadov je torej vobče prav kritično in ne- strpno se pričakuje ugodnejše vreme, katero bi pa tudi nikakor ne moglo popraviti vsega zaostanka; upanje na letino je torej popolnoma izključeno. Cene 1080—1160 čK, za 50 kg. Razpoloženje mirno, cene nespremenjene in čvrste. — Tettnana. Virtemberško, dne 15. junija 1023. Vreme je skrajno neugodno. Mrzle noči povzročajo ogromno razmnožitev uši, katere morajo hmeljarji zat- irati z vsemi sredstvi, ako hočejo sploh upati na kako letino. Ugodno vreme bi najhitreje pripomoglo pri uni- čevanju mrčesa. Dosedaj še sicer ni povzročene večje škode, vendar pa lahko nastane, ako se vreme kmalu ne obrne na boljše. V ranih nasadih je rastlina zrastle do 2 metra na visoko.

IX. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov doma in drugod. Zatec, Sav. dolina, dne 1. 7. 1923. Od našega zadnjega poročila smo imeli le šest dni brez dežja in povprečna zjutranja tem- peratura je znašala le 8 stop. R. Nebo je bilo pokrito s sivimi in nizkimi oblaki, kateri so zemlji pošiljali mo- krotu in preobilni meri. Iz navedenega se da sklepati na stanje hmeljskih nasadov: ena tretina je prav dobra, ena tretina dobra in ena tretina manj dobra in slaba. Obče se opazuje, da so dvoletni nasadi kaj slabi, kar je morda povzročila lanska suša. Golding prikazuje cvet in deloma že cveti. Poznji hmelj se razvija normal- no in dobiva panoge. Za drugo je rastlina zdrava in je brez mrčesa. — Društveno vodstvo.

X. poročilo Hmeljarskega društva o stanju hmelj- skih nasadov pri nas in drugod. Zatec, ČSR., dne 30. 6. 1923. Tudi zadnji teden mesca junija se vreme ni spre- menilo. Deževje s hladnimi dnevi in mrzlimi nočmi in temperatura do 4 stop. C. Zadnje dni je postajalo neko- liko boljše; imeli smo tople dneve in videli vsaj za ne- kaj ur solnce. Hmeljski nasadi so se nekoliko dvignili, vendar so se pa aphid muhe in uši prav pomnožile. Ce- lo škropljeni nasadi se okuževajo vnovič in ni ga še bilo leta, da bi bile muhe tako trdega življenja, kakor letos. Mnogo hmeljarjev škropi že vnovič, pa brezus- pešno. V krepkih nasadih je hmelj zrastle do tri četrti in do vrha žice in je upanje, da se bode ohranil. Sred- nje dobri nasadi so zrastle do tri četrtine žice in je u- panje, da še niso izgubljeni. Temu nasproti se pa smat-

ra kot izgubljena velika večina nasadov, kateri so skozi in skozi «ušivi» in kateri niso bili škropljeni. V nizkih legah tudi najboljšega okoliša se že prikazuje črna ro- sa in rastlini je videti, da zaostaja v rasti. Stanje se je vobče poslabšalo. Rastlina je v razvoju zaostala za 2 do 3 tedne in se še nikjer ne pripravlja na cvet. Izključeno je, da bi zamoglo tudi najugodnejše vreme popraviti zamujeno. Neugoden pogled na letošnjo žetev se že ka- že tudi na trgu, kjer se pri pomnoženemu povpraševa- nju cene vedno dvigajo. Danes se plačuje do 1250, zahteva se pa do 1300 čK za 50 kg. Končno razpoloženje zelo čvrsto pri rastočih cenah. Zaradi pomanjkanja bla- ga so skoro vsa skladišča zaprta. Vsa zaloga se ceni na 2000—2500 stotov á 50 kg, katera se pa nahaja v «trdih» rokah. — Savez hmeljarskih društev.

Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje do- dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober pri- jatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kos- metikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštino 3 dvojnat ali 1 špeciialna steklenica 24 di- narjev; 36 dvojnati ali 12 špeciialnih steklenic 208 dinarjev in 5 odstot. doplatka razpošilja; lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatr 341, Hrvatsko.

Molitvenik, najlepši in najcenejši, je dr. Zdešarjevo «Navodilo za pravo pobožnost do Matere božje.» V tej knjizici sta dve sv. maši. Cena vezanemu izvodu 6 din., po pošti 1 din. več. Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Ma- riboru, pri Stogi v Ljubljani na Poljanskem nasipu 10, in po drugih knjigarnah. Kdor kupi skupaj vsaj 10 iz- vodov, dobi 25% popusta. 660

Pošten viničar s 4 do 5 de- lovnimi ljudmi se pod jako dobrimi pogoji sprejme pri posestniku Ogrisek, Lajters- berg. 689 2—1

Deklica, 5 mesecev stara, se odda dobrosrčnim ljudem za svojo. Zrkovska cesta 39, Po- brežje, Maribor. 690

Mlad oskrbnik išče službe za poljedelstvo; najraje na graj- ščini ali veleposestvu. Nasl. v upravi lista. 688 2—1

Zidar se sprejme v Maribor- ski splošni bolnici na tržaški cesti. Služba je stalna in po- sebno pripravna za samca. Več se izve pri upravi bolni- ce. 703 2—1

Proda se lepo kmečko pose- stvo, 66 oralov zemlje od tega 36 oralov gozda, 12 oralov njiv, ostalo travniki in pašni- ki, z živino in mrtvim inventar- jem. Posestvo je v hribih, dve uri od železniške posta- je. Naslov v upravnistvu. 691 2—1

Prodaj Foto-aparat 13-18, 3 dvojne kasete z vlogami 9-12, štativ in vse potrebščine. Ce- na 500 D. Naslov v upravnis- tvu. 693

Jagnede proda Jožef Pulko v Zlatoličah, p. Ptuj. 694

Posestvo iščem v večleten zakup. Vinorodni kraj, dobra globoka zemlja. Zakupnina na željo v zlatu. Ponudbe na upravo pod «Jesen št. 696.»

Lepo zaokroženo posestvo, 28 in pol orala se takoj po- ceni proda z živino, s polovi- co pridelkov in s premičnino. Vpraša se pri Kornhäusl, Kresnica 3, p. Sv. Ilj v Slov. gor. 701 2—1

Kmeto posestvo, hiša z go- spodarskim poslopjem kom- pletno, kmetija z 41 orali sveta, polovica gozda, zem- lja rodovitna, 1 uro od želez- niške postaje Prevalje v Me- žiški dolini, Koroško, po pri- meri ceni takoj prodam. An- drej Hribernik, Prevalje. 702 2—1

IZJAVA.

Martin Kupčič da na znan- je, da ni več plačnik za dol- gove svojega sina Jožefa Kupčiča v Ročici, Sv. Jakob v Slov. gor. 700

Prodajata se takoj 2 hrama pri Sv. Lenartu v Slov. gor. št. 51 in 52 s približno dvema oraloma zemljišča. Nakup bi bil prikladen za kakega mi- zarja, kateremu bi se odstopil tudi tuk. pogrebni zavod I in II. razreda. Pogoje naznani lastnik sam. Ivan Dimnik, ob juž. žel. 704 2—1

Tri polovnjake jabolčnika — dobre vrste se prodaj. Ivan Pahole, Gor. Selce, Ponikva ob juž. žel. 674 2—1

Nadgeometer

ADOLF GÖTZL

obl. aut. civ. zemljemerec,

MARIBOR,

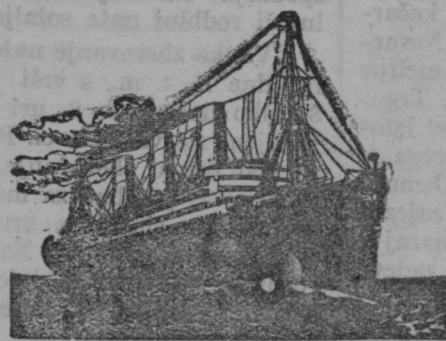
Aleksandrova cesta 55,

prevzema vse v svojo stro- o spadajoče meritve, par- celacije itd. 699 4—1

Mlatilnice, viteljne, sadne mline, slamoreznice in druge poljed. stroje

kupite najbolje in najceneje pri

Josipu Osolin v Laškem.

Hamburg — Amerika Linija
in
United American Lines Inc.

Filijalka

SIMON KMETEC, LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 26.

Sprejema potnike v južno in severno Ameriko, izdaja točna po- jasnila in prodaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsaki teden.

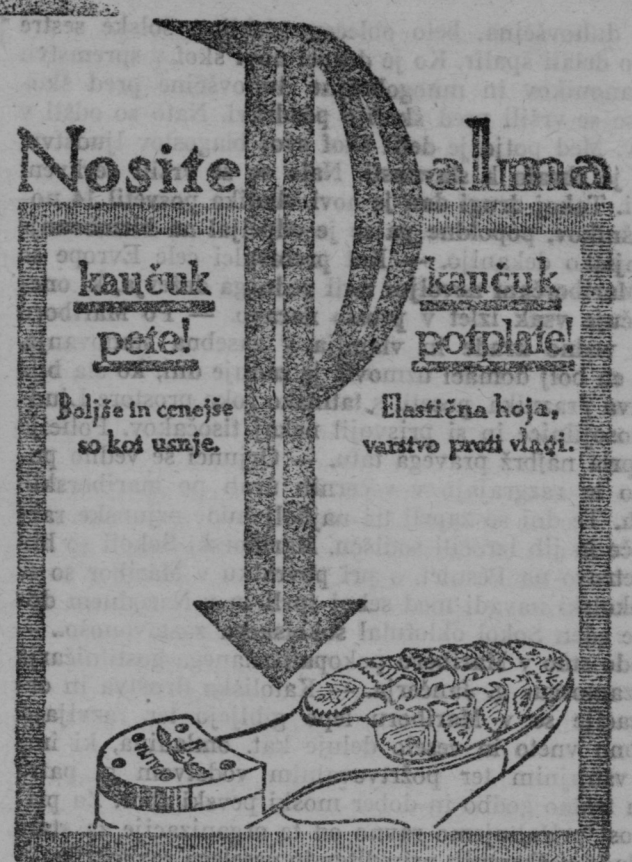
Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

J. G. Drašković

ZAGREB „B“ Cesta pri državnem kolodvoru ZAGREB

Podružnice: Beograd, Balkanska ulica 25, — Sušak: Jovo Gj. Ivošević, Karolinka c. 160. — Split: Ante Buič, Dioklecijanova obala 13. — Gruž: Ivo Lovričević. — Bitolj: Gjorgje J. Dimitrijevič & Komp. Bulevard Kralja Aleksandra 187. — Vel. Bečkerek: Dušan Lj. Mihajlovič, Trg Kralja Petra 4. 550

Potnike do Hamburga spremlja družbeni uradnik.

Za svojo družino vzamem izključno le Vaše teste- nine, priznal je eden največjih trgovcev z delikatesami v Trstu potniku tovarne testenin v Ilirski Bistrici. Mož, ki pozna in ima na razpolago najboljše izdelke, ve, kaj je dobro.

Prijeten in jajčast okus je znak testenin «Pekatele.» Ako jih kuharica skrbno pripravi, je ni boljše jedi te vrste.

Zahvala.

Za izraženo sožalje ob priliki prebridke iz- gube naše nepozabne hčerke, sestre itd., gospe

Mimike Kotnik roj. Reisman

posestnice in gostilničarke v Hotinji vasi pri Slivnici,

in vsem, ki so blago pokojnico spremili na zad- nji poti, izrekamo s tem najprisrčnejšo zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo č. g. kaplanu Erha- tiču za njegov ginljivi govor, ter č. g. kaplanu od Sv. Jurija, kakor tudi g. organistu Muršecu in vsem pevcem za ginljive žalostinke.

Sv. Jakob v Slov. gor., dne 26. junija 1923.

Alojzija Reisman, mati.

Julika, Anastazija Reisman, sestri.

Avguštin, Franc, Janez in Lojzek Reisman, bratje.

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.

MALA OZNANILA.

Krasno posestvo Murški dvo-
rec, 38 oralov, se proda. Po-
gleda se v Selnici ob Muri, p.
št. 11. v Slov. gor. 681 2-1

Kepla dobroohranjena polpo-
krita kočija se poceni proda
ali zamenja za vino. Naslov v
upravnistvu. 682

Lep kip «Sv. Urban», 130 cm
visok, ima na prodaj: Alojzij
Zoratti, cerkveni pozlatar v
Mariboru, Strossmajerjeva ul.
št. 3. — Istotam se sprejme
vajejca. 683

Dr. J. MARCIUS,
zdravnik v Slov. Bistrici (na-
sproti vojašnice) zdravi jeti-
ko, naduho, bolezen Basedow,
kronični katar v dihalah in
ženskih spolovih, vnetje obis-
ti, revmatizem, hudico, želod-
čni tvor, slabokrvnost, sla-
bost živcev, božjast, kožne bo-
lezni in druge na tačas naj-
uspešnejši način. Sprejema od
8.—11. in 2.—4. ure. 684

Letni občni zbor Hranilnice in
posojilnice v ČRNI bo dne 8.
julija z običajnim dnevnim re-
dom. — Odbor. 685

Proda se posestvo, 10 oralov,
njive, travniki, sadonosnik.
Vpraša se pri: Stumpf Ignac,
Spodnja Breznica, pošta Polj-
čane. 686 3-1

V Savinjski dolini se proda v
zelo prometnem kraju hiša z
gostilno, gospodarskim poslo-
pjem, pet oralov zemlje, z in-
ventarjem ali brez njega. Na-
haja se v bližini rudokopa, pol
ure od železniške postaje in je
pripravna za vsako drugo o-
brt, n. pr. za mesarijo ali tr-
govino itd. — Ponudbe pod
«Ugodnost», poštneležeče Za-
lec. 687 3-1

Wenka, krepka in zdrava, se
sprejme v trgovino z mešanim
blagom. Ponudbe na upravn-
ništvo. 670 2-2

Kompanjona z najmanj 100
tisoč dinarji gotovine išče
trgovec z lesom v zelo gozd-
natem kraju. Poseda moderno
popolnoma novo polnojar-
mnik žago in posestvo. Jamstvo
zagotovljeno proti vknjižbi na
prvo mesto. Cenjene ponudbe
je nasloviti pod «lesna indu-
strija» na uprave «Slovenske-
ga Gospodarja». 667 3-2

Underwood

najhni najboljši američanski
pisalni stroj ter najprimernejši
za vsakega trgovca in zaseb-
nika tehta samo 3 kilograme.
Zastopstvo za Sp. Štajersko:
F. Zinauer, Maribor, Cafova ul.
št. 2. Prodaja tudi na obroke.
6-6 522

Za birmancel

Velika izbira gotovih oblek po
nizki ceni priporoča I. VEZJAK,
konfekcija, Maribor, Vetrinjska
ulica 17. 501 5

OVES

krompir, koruzo, opeko, cement,
drva, premog, slamo, seno ve-
dno vsaka množina

ANDREJ OSET, Maribor,
Aleksandrova cesta 57. Tel. 88.
9-10 442

Velika izbira vsakovrst-
nega samskega blaga.
Gotove površnike od
300 Din. in druga ma-
nufaktura najceneje pri
J. TRPIN 956
Maribor, Glavni trg 17.

Sprejme se takoj enega učen-
ca nadpetnajstletnega fanta,
kateri ima veselje se učiti
mlenja v umetnem mlinu. —
Učna doba 2 leti in mesečna
nagrada 500 K ter hrana in
stanovanje v hiši. Nastop tak-
oj. Zglasiti s je pri Antonu
Polanc, valjni mlin, Radeče
pri Zidanem mostu. 662 3-2

Hiša z vrtom, 4 stanovanji,
njivo in svinjskim hlevom,
se v Studencih pri Mariboru,
Kralja Petra cesta 26 po ceni
proda. Stanovanje z nakupom
tako prosto. 677 2-2

Na prodaj 2 vinograda, 1 uro
od Maribora, v skupni izmeri
okoli 5 oralov s trgativjo vred
vzorno obdelan, z 2 vinič.
poslop., pritlikinami in z ravn-
no tako velikim drugim zem-
ljiščem. Na prodaj skupno ali
na dva dela, radi starosti in
onemoglosti lastnika. Vpra-
šati na: Vosek 1. 663 3-2

Posestvo na prodaj: njive,
travniki, sadonosniki, gozdovi
z jelovim lesom, kakor tudi
do 40 vagonov kostanjevega
lesa. Več se izve pri Franc
Miheliču v Hrastovcu, pošta
Studence pri Poljčanah. 665
2-2

Dve posestvi, večje in manj-
še, se zelo po ceni prodata.
Resnim kupcem se več pism-
eno naznani. J. Stumpf, Kon-
jice. Za odgovor se prosi za
znamke. 671 3-2

Hiša v Mariboru, enoad-
stropna, na prometnem kra-
ju, s staro renovirano gostil-
no, mesnico in drugimi pos-
lovnimi prostori se proda.
Pojasnila daje notar dr. Jos.
Barle v Mariboru, Aleksan-
drova cesta 14. 650 3-3

Na prodaj je: krasno posest-
vo, 16 oralov veliko, v ravni-
ni, sredi vasi, ¼ ure od žele-
zniške postaje, 1 uro od Sl.
Gradca oddaljeno. Poslopje
je v dobrem stanju. Za hišo
se lahko dobi gostilniška kon-
cesija in trgovina z mešanim
blagom. Je vodna moč za
mlin. Vpraša se pri Gustavu
Kraupa, restavracija, Dovže
pošta Mislinje. 657 4-3

Kumno, janež, rdečo deteljo,
lipovo cvetje, suhe gobe itd.
plačuje najbolje Sever &
Komp., Ljubljana. 644 5-3

Hiša na prodaj. Obstoječa iz
4 stanovanj, električna
razsvetljava, pri glavni cesti 10
minut od mesta Celje, Gaberje,
zraven je čez en orol zemlje
ali še več, kakor je kupcu ugod-
nejše, nekaj gospodarskega po-
slopja, pripravno za kakoga
obrtnika; proda se po ugodni
ceni zavoljo preselitve. Zve se
pri Jos. Verbnik, tesarski moj-
ster, Gaberje 134, Celje. 14-163

Cement

la portland, danes samo pri
Kmetijskih zadrugi v Ptuj. 645 4-3

Priznano najboljšo
pekienske kose
(Höllensenz)

priporoča založnik in samopro-
daja te znamke za Jugoslavijo
tvrdka F. S. Škrabar, Višnja
gora. Preprodajalcem ugodne
cene! 6-15 513

CEMENT

nosilci (travérze) vedno v xa-
logi in v vsaki množini ter naj-
nižji ceni pri

Franc Drogenik, Poljčane.
9 431

Modra galica 98/99%
2 krat rafiniran,
»Floristella«
Petrolej, bencin, s tro-
šarino in brez
trošarine, vsakovrstna strojna
raf. olja ponuja po najnižjih
cenah

Mahorko, Maribor
d. z o. z. Slovenaka ul. 8
telef. 153.

Naznanilo.

Dovoljujem si vljudno naznaniti, da sem
otvoril v Celju, Cankarjeva ulica 2

ново lekarno

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

Ph. Mr. Fedor Gradišnik.

lesernig-ova škropilnica

je dosedaj najbolj priljubljena in torej najboljša
škropilnica za uničevanje peronos-
pore. — Ker se jo posnema, se opozar-
jajo cenjeni vinogradniki, da je ona
prava, ki nosi poleg stoječo var-
stveno znamko. — Ta znamka je za
celo JUGOSLAVIJO uradno prijavljena. Edino za-
stopstvo za Slovenijo:

F. ZINAUER, Maribor, Aleksandrova c. 45/II.

OZNAILO.

Krajnčevo posestvo v Gaju, občina Zgornja Voli-
čina, je na prodaj. Hiša, hlev, sadonosnik, gozd, kamno-
lom.

Poizve se pri lastnikih in v notarski pisarni pri Sv.
Lenartu v Slov. gor. 698 3-1

NAZNAILO.

Naznanjam, da sem odprl v Ormožu na Glavnem
trgu zraven sodnije novo opremljeno higijenično briv-
nico ter se cenjenemu občinstvu uljudno priporočam.

695 Joško Golob, brivec.

Naiboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, kakor
sukno, hlačevina, volneno blago,
plavina, cefir, šifon, platno, izgotov-
ljene obleke, srajce, predpasnike, no-
gavice, robci, odeje it.d. se dobi pri

ŠOŠTARIČ MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 13

STOLE

kupite najceneje v tovarni.

Tvrdka 6-6* 507

Teharska lesna industrija, Teharje p. Štoré pri Celju

vam pošlje na zahtevo cenik svojih priznani solid-
nih izdelkov. Prodaja na veliko in malo. Cene zmerne.

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25 **CELJE** (Bivša graška
mitnica) 12-149

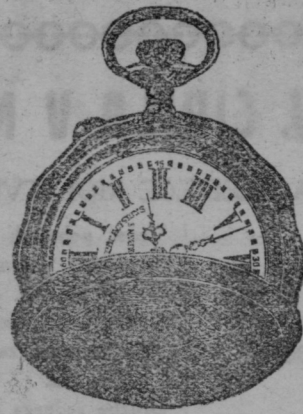
priporoča svojo bogato zalogo **dežnikov** do-
mačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in iz-
vršuje vsa popravila točno in solidno.

najboljši
materijal za pokri-
vanje streh. - Pre-
vzamem tudi črno-
pokrivaška dela,
strehe iz lesnega
cementa in strešne
lepenke. Skladišče:
MAKS USSAR, Maribor
Gregorčičeva ul. 17.

Somišljeniki inserirajte!

URA

je stvar zanesljivosti, kar pri ku-
povanju nikdar ne morete vedeti
za koliko se bo zvišala cena od
skoraj potrebnih popravil.
Od ponovnih izdatkov pazite
samo, ako imate garancijo za
popolno dobro vrsto strojev. —
Tvrdka SUTTNER, kot jugoslo-
vansko skladišče lastne švicarske
tvornice ur nudi Vam vedno ve-
liko zbirko samo prvovrstnih
ur v vseh cenah! — Predvsem
znamka »IKO«! Švicarska tvor-
nica jamči Vam za dobroto stroja!
Zahtevajte bogato ilustrovani
cenik, v katerem najdete ure
za gospode in gospe, iz zlata
in srebra, nikla itd. v vsaki ceni,
ravnotako zapestne ure, budilke,
dalje verižice, obeske in različni
nakit. Pošljite za ta cenik samo
2 dinarja.

Odpošiljalna tvrdka ur
H. SUTTNER
Ljubljana 992
Slovenija.

Imaš bolečine v obrazu? V celem telesu?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Potrebuješ ti dobrodejno in okreplilno mazilo?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali želiš najboljše za negovanje zob, kože, glave?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali želiš dobro domače in kosmetsko sredstvo?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Fellerjev pravi Elzafluid je mnogo močnejši,
izdatnejši in boljše delovanje kakor fran-
cosko žganje. Nekoliko kapljic zadostuje, da
tudi ti rečeš:

TO JE NAJBOLJŠE

KAR SEM KEDAJ OKUSAL!

Išči Elsafluid v vseh dotičnih poslovnih, ve-
dar pa zahtevaj samo pravi Elsafluid lekar-
narja Feller. Ako naročiš naravnost, stane s
pakovanjem in poštino če se denar pošlje na-
prej ali po povzetju: 3 dvojnate ali 1 specialna
steklenica 24 din., 12 dvojnate ali 4 specialne
steklenice 84 din., 24 dvojnate ali 8 specialnih
steklenic 146 din., 36 dvojnate ali 12 special-
nih steklenic 208 din.

Kot primot: Elza-obliž zoper kurja očesa 2 din. in 3 din.;
Elza-mentolni črtniki 4 din.; Elza-posipalni prašek 3 din.;
Elza-ribje olje 20 din.; Elza-voda za usta 12 din.; Elza-kofe-
ska voda 15 din.; Elza-šumski miris za sobo 15 din.; Gly-
cerin 4 din. in 15 din.; Lysol, Lysoform 12 din.; kineški čaj
od 1 din. dalje; originalno Radikum francosko žganje velikih
steklenice 13 din.; Elza-mrčesni prašek 7 din.; strup za
podgane in miši 7 din. Za primot se pakovanje in poština
posebej računa.

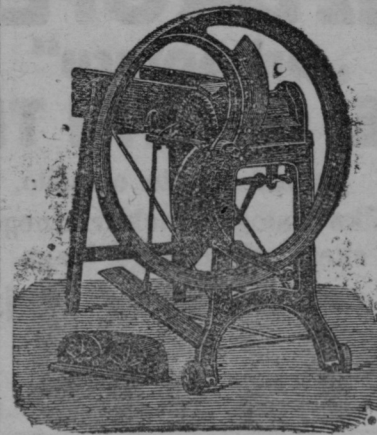
Na te cene se računa sedaj še 5 odstot. doplatka. —
Adresirati natančno: EUGEN V. FELLER, lekarnar,
Stubica Donja, Elzatrž št. 341, Hrvatsko.

K. & R. JEŽEK, MARIBOR

Melje šte. 103.

Izvršujemo vse vrste poljedelskih strojev,

kakor: pluge, brane, valje,
okoparje, sejalne stroje,
okopače, kosilne stroje, mla-
tilnice za ročni, vitelni in
motorni pogon, motorje na
bencin in sesalni plin, parne
lokomobile, slamoreznice, re-
poreznice, drobilne mline,
koruzne robkarje, sadne
mline, žitne čistilnice, vinske
preše, mline za grozdje, se-
salke, kotle, parilnice itd.

Kompletne
žage, mline, opekarne,
armature za krožne peči in
sploh vse dele transmisij
za tovarne.

Lastna moderna livarna železa in kovin.
Cene zmerne!

Zahtevajte prospekte in ponudbe!
Umetno in naravno bosansko in francosko mlin-
sko kamenje. 302 10-10

Mlatilnice,

vevničke, slamoreznice, pluge nudi Kmetijska zadruga
v Ptuj. Oglejte si zalogo in prepričajte se o nizkih ce-
nah. — Zadruga posluje s strankami ob delavnih
dopolnih. 616

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

a) *Za otroke*
 Kvišku srca po Din. 27, 36, 39 in 40.
 Rajski glasovi po Din. 38, 50 in 52.
 Prijatelj otroški po Din. 650 in 750.
 Ključek nebeški po Din. 20, 30.
 Angelj varih po Din. 11.

b) *Za odrasle*
 Bogomila po Din. 15, 22, 25.
 Pobožni kristjan po Din. 12.
 Češčena Marija po Din. 14, 48, 60.
 Marija varhinja po Din. 10, 36.
 Sv. Alojzij po Din. 15, 34.
 Nebesa, naš dom po Din. 42.
 Skrb za dušo po Din. 15, 22, 30.
 Sv. ura (velike erte) Din. 12, 15, 30.
 Mali duhovni zaklad (velike erte) D 12.
 Marija Kraljica po Din. 42.
 Venec pobožnih molitev po Din. 40.

Venec pobožnih pesmi Din. 15.
 Sv. Pismo, Evangelji in Dejanja apostolov po Din. 10.
 Kvišku srca! Pesmarica (zl. obr.) D. 15.
 Premišljevanja za celo leto I. in II. del. Din. 32.
 Družba vednega češčenja, 2 molitveni uri. Din. 3.
 Kratko navodilo za pobožnost M. B. Kraljice src Din. 5.
 Vir življenja Din. 18.
 Duša popolna Din. 20.
 Duša spokorna Din. 20.
 Bog med nami Din. 12.
 Večno življenje (rdeča obr.) Din. 24. (zlata obr.) Din. 33.
 Slava Gospodu Din. 18.
 Nebeška hrana I. in II. del Din. 15.
 Priprava na smrt Din. 16.

Poljedelci in kmetijske zadruge pozor!

Nudimo zajamčeno 16 odstotni rudninski superfosfat po 165 dinarjev za 100 kg vključno vreč, pri naročilu celih vagonov franko postaja kupca.

664 2-1

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku.

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA

V MARIBORU, STOLNA ULICA št. 6, reg. z. z. z. zav.

obrestuje od 1. novembra 1922 naprej navadna vloge po

5%

Vloge na trimesečno odpoved po 5 1/2%. Stalnejše in večje vloge pa od 6 do 6 1/2%.

Brez kisa! Brez sladkorja! Brez salicila!

sploh brez vsakega dodatka se lahko s

„REX“ konzervnimi steklenicami in -aparatom 581 6-3

napravi brez truda vse vrste okusnih, zdravih in cenih domačih konserv. V «REX» vkuhane jagode, češnje, hruške, češplje, jabolka, sploh vse vrste sadja se hranijo pri neizpremenjenem naravnem okusu in največji zdravilni vrednosti, brez vsakega dodatka leta in leta. — Ravno tako se ohrani za nedogledni čas vsak drugi živež, posebno vse sočivje (fižol, grah itd.), meso, klobase, pastete, gobe, ribe in drugo.

Po tovarniških cenah priporoča

Ivan Kovačič, Maribor, Koroška cesta 10

trgovina stekla in porcelana na veliko in malo.

Velika zaloga vsakovrstnega stekla, šip, ogledal, porcelana in kamenine, svetilk, kakor vseh v steklarsko stroko spadajočih predmetov po najnižji ceni.

Na drobno!

Na debelo!

Manufakturno blago

po najnižjih cenah pri tvrdki

IVAN KOS, CELJE,

Prešernova ulica št. 17.

586

Na drobno!

Na debelo!

Somišljeniki širite naše liste!

P Tudi Vi se boste prepričali, da je v Vašo korist, ako si ogledate najprvo

velikansko manufakturno zalogo tvrdke

Alojz DROFENIK „pri Solncu“

CELJE, GLAVNI TRG 9

predno kupite oblačilo.

Stalno velika zaloga vsakovrstnega inozemskega oblačilnega blaga.

Za obilen obisk se priporoča **Alojz Drogenik.**

V A Ž N O

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

pri „BELEM VOLU“

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje počenši s 1. januarjem 1923 po:

5% brez odpovedi,

5 1/2% proti enomesečni odpovedi,

6% proti trimesečni odpovedi,

Večje in stalnejše vloge po 6 1/2% oziroma po dogovoru

od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki

KAROL WORSCHÉ
 Maribor, Gosposka ulica št. 10.

!!! Perje za postelje !!!

Zadružna gospodarska banka

Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižico in v tekočem računu. Izplača vsako vlogo na zahtevo takej v gotovini.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.